

روایتی از بازماندگان هنر کهن لحاف‌دوزی در دل شهرهای مدرن

قصه‌هایی که بانخ و سوزن نوشته می‌شوند

لحاف دوز از جنس خوب لحاف و تشک هم اینگونه می‌گوید: «تشکی که از جنس پنبه باشه خوب است. پشم هم خوب است اما زود بو می‌گیرد. افراد کم بضاعت بیشتر از کاموا و نخ برای تشک استفاده می‌کنند. داخلش را پر از آت و آشغال می‌کنند. من هرگز جنس نامرغوب دست مشتری نمی‌دهم. چیزی که به مشتری می‌دهم بالشت راحت، تشک نرم و لحاف گرمی است که وقتی شب سر به بالین می‌گذارند تا صبح روی همان دنده بخوابند». روز روز پایان رسیده و دوخت لحاف هم به نیمه رسیده! باید لحاف را برای سوزن زدن سمت دیگر پشت و رو کنند، غبار همراهش به هوا بلند می‌شود و قبل از آنکه به‌خودم بپایم، به حلقم فرو می‌رود! چند تک سرفه و باز خنده‌استاد لحاف‌دوز. ادامه می‌دهد: «از قصه لحاف که بگذریم، تشک هنوز هم طرفدار دارد. هرچند اجرت بالایی ندارد، اما سفارش در تعداد زیاد خوب است، خصوصاً ایام نوروز و روزهای آخر سال. بیشتر اوقات البته سفارشی در کار نیست».

خورشید پشت مغازه غروب می‌کند. صدای اذان از رادیوی کهنه روی دیوار در مغازه می‌پیچید. دو ساعت از گفت‌وگو با استاد گذشته است اما هنوز ناگفته‌هایی مانده. در حالیکه آخرین کوک‌هایش را به جان لحاف می‌زند، با مشتری که تازه وارد شده هم کلام می‌شود. بعد نگاهی به لحاف کوچک و بچه‌گانه زیر دستش می‌اندازد و آن را تکان می‌دهد. ذرات که به هوا بلند می‌شوند، نگاه آرامش بخشی به لحاف آبی می‌اندازد و می‌گوید: «هرلحاف، یک آغوش گرم است؛ یک آرامش ساده».

لحاف‌دوز کار می‌کردند اما امروز تقریباً ۴ لحاف‌دوز باقی مانده است. این روزها اما خداروشکر کیفیت الیاف طبیعی دوباره مردم را به ما کشانده است» از لحاف‌های کرسی می‌گوید، از سختی‌های دوخت‌شان، از مادرانی که برای عروس‌هایشان لحاف دست‌دوز سفارش می‌دهند. با افتخار اضافه می‌کند: «خاصیتی که کرسی و لحاف کرسی دارد اکنون از نظر علمی و طبیی به اثبات رسیده است. از وقتی پتو و لحاف صنعتی با هرسبک و نقشی وارد بازار شد، دیگر کمتر کسی به سراغ لحاف کرسی می‌رود. هرچند دوخت لحاف کرسی خیلی زمانبر و دردسرساز است و به تنهایی نمی‌شود از عهده آن برآمد. با این وجود برای کسانی که به دنبال الیاف طبیعی هستند، لحاف‌دوزهای موجود گفاف آنها را می‌دهد. بیشتر مردم لحاف را فقط برای عروس‌ها می‌خواهند. بسیاری از مادرهای قدیمی به سراغ ما می‌آیند، سفارش لحاف می‌دهند برای دخترانشان که قرار است عروس شوند. آنها با روی خوش می‌آیند و با دل خوش می‌روند و همین می‌شود روزی ما، حلال و خوب. دسترنج ما باید ابزار آسایش مردم باشد؛ تشکی نرم، بالشتی راحت، لحافی گرم» به گفته او شغل لحاف‌دوزی در گذشته بسیار رایج بوده و محصولات این شغل جزء جدایی‌ناپذیر زندگی قدیم‌ترها محسوب می‌شد. اما با پیشرفت تکنولوژی و گسترش و توسعه ماشین‌های نساجی، تولید پتو، لحاف و تشک و بالشت صنعتی، کم کم، این هنر-شغل در سراسر کشور سقوط و فراموشی قرار گرفته است به طوری که امروز بسیاری از مغازه‌های لحاف‌دوزی بسته شده و یا تغییر شغل داده‌اند. استاد

از آب بیرون بکشی. به سفری که چند سال پیش به شیراز داشته اشاره می‌کند و با لبخند می‌گوید: «در سفری که با خانواده به شیراز داشتیم، مرد لحاف‌دوزی در یک مغازه در حال پنبه‌زنی بود. از او خواستم چوب پنبه‌زنی را به من بدهد تا پشم‌ها را بزنم. پیرمرد از این کار من تعجب کرد و خیال می‌کرد قصد شوخی با او را دارم. وقتی کار را دید با خوشحالی دست و رویم را بوسید و خواست که در کنار او بمانم و کار کنم».

مغازه‌ای متفاوت

مغازه‌اش در تنکابن با دیگر مغازه‌ها فرق می‌کند. محل کسبیه که برای ورود به آن باید بدون کفش باشیم. مغازه‌ای که عمق که مملو از تشک، بالشت و ملحفه‌های رنگارنگ است. برخی نو و برخی هم برای تعمیر روی هم چیده شده‌اند. اما لحاف‌های نو به دیوار بست شده‌اند. همانطور که کار می‌کند، توضیح می‌دهد: «یک کوک از زیر، یک کوک از رو. پولک‌ها باید از میان نخ و سوزن عبور کنند و خداروشکر با شکل بدهند. وقتی آلوده یک شغل شدی، یعنی با دل و جان زندگی می‌کنی. خیاطی را رها کردم، کارهای زیادی کردم، اما فقط در لحاف‌دوزی ماندم، چون به دلم نشست. حالا بیش از ۳۰ سال است که مردم مرا به عنوان لحاف‌دوز می‌شناسند. آلوده کاری شدم که به آن علاقه داشتم بنابراین ماندم و ادامه دادم.»

نقشی از دل و ذهن

محمد رضا سرش را پایین می‌اندازد. سوزن می‌زند و طرحی گلگون روی لحاف نقش می‌بندد. نقش‌هایی که از دل و ذهن ساده‌اش جاری می‌شوند؛ بدون نقشه، بدون طرح اولیه. انگار نقاشی است که می‌کشد و رنگ و رنگ را کنار هم می‌چیند. همانطوری که نخ را با لب و دهانش مهار کرده، نجوا می‌کند: «دلم می‌سوزد برای جوانانی که حرفه‌ای برای خود نمی‌آموزند تا برای خودشان کار کنند و چشم به دست دیگران دارند تا پولی به آنها بدهند. با همین نخ و سوزن می‌شود زندگی را دوخت.» نگاهم روی نقش و رنگ لحاف‌ها پرسه می‌زند، تعدد طرح‌ها و رنگ‌های لحاف، انتخاب را دشوار کرده، آلبومی ملموس با تنوع نقش‌ها و طرح‌ها. فقط انتخاب سخت است. وگرنه هر کدام را که بخواهی برای لحاف‌دوز آسان است و در کمتر از چند روزه آماده تحویل می‌شود. می‌گوید: «در قدیم تعداد لحاف‌دوزی‌ها زیاد بود. روزگاری در این شهر ۱۵

در قدیم تعداد لحاف‌دوزی‌ها زیاد بود. روزگاری در این شهر ۱۵ لحاف‌دوز کار می‌کردند اما امروز تقریباً ۴ لحاف‌دوز باقی مانده است. این روزها اما خداروشکر کیفیت الیاف طبیعی دوباره مردم را به سمت ما کشانده است. خاصیتی که کرسی و لحاف کرسی دارد اکنون از نظر علمی و طبیی به اثبات رسیده است

عبد ایران

مغازه‌ای کوچک، نیش خانه‌ای قدیمی، تکه‌ای از تاریخ را حفظ کرده است. دکانی مملو از پارچه‌ها و لحاف‌های رنگارنگ. از لحاف و تشک‌های ساده تا تشک‌های سفارشی زردوزی و گلدوزی شده. طرح عروس و داماد، پنبه جقه، گل‌های سرخ و سفید و ... که روی پارچه ساتن صورتی یا نخ‌های زردوزی شده‌اند، دلربایی می‌کنند. گویی همه اینها با دست‌های هنرمند خلق شده‌اند. هنرمندی که دستی در هنرهای ظریف زنانه دارد. بیرون مغازه می‌ایستم و غرق تماشای هنرش می‌شوم. با روی باز می‌خواهد کمی صبر کنم تا گردو غبار و ذرات معلق پرزها روی فرش داخل مغازه بنشینند. ازسبستم تهویه خبری نیست و مرد که ماسک به صورت دارد، چند سرفه کوتاه می‌کند و با لبخند می‌گوید: «تسرس دخترم، بیماری ویروسی ندارم این سرفه‌ها به دلیل گردوغبار پرزهای لحاف است.»

مردی که با سوزن قصه می‌گوید

حالا هم می‌توان لحاف‌دوزانی را در شهری مثل تنکابن جست‌وجو کرد، البته نه میان کوچه پس کوچه‌ها، بلکه در خیابان‌های اصلی درست مابین رقیبانی از جنس فروشگاه‌های مدرن که لحاف و تشک‌هایی با دوخت صنعتی آماده می‌فروشند. مرد سوزن را بین انگشتانش قرار داده و نقش‌های ماندگاری روی لحاف و تشک می‌زند، نقش‌هایی که با تمام سادگی، زیبا و چشم‌نواز هستند. زمانی مهر، در حالی که سوزن را میان انگشتانش مهارانه

وارد می‌شوم و کفش‌ها را در می‌آزم، باهامی را روی فرش قرار می‌دهم که پر از پرز، پشم، نخ و تکه پارچه است. دیوارها آکنده از لحاف‌های رنگی آماده تحویل به مشتری است. محو نقش و نگارهای زیبایی که مثل بوم نقاشی روی ساتن‌های برق نشسته است می‌شوم. روی آنها که دست می‌کشم همانند لحاف‌های عروسی نرم و لطیف است. محمدرضا زمانی مهر، ۶۳ ساله، مردی که بیش از ۳۰ سال در این شغل بوده، هنر لحاف‌دوزی را که در این سال‌ها کوک به کوک زندگی کرده است، روایت می‌کند.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی در اجلاس سراسری مدیران نظام مالیاتی مطرح کرد:

نگاه جامعه به مالیات نسبت به گذشته مطلوب‌تر شده است

سازمان امور مالیاتی کشور دارند به نحوی که می‌توان به بازیابی، پیگیری و رسیدگی به پرونده‌های مهم اشاره کرد. در حوزه دفتر تشخیص نیازمند بهره‌گیری از اشخاص متخصص هستیم.

وی افزود: تحقق وصول درآمدهای مالیاتی یکی از مأموریت‌های مهم نظام مالیاتی است و در ارزیابی مدیران ملاک ارزیابی قرار می‌گیرد.

رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه اجرای کامل قانون پایه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان یکی از کار ویژه‌های مهم سال ۱۴۰۴ است، افزود: اجرای این قانون از اول دی ماه سال جاری وارد مرحله چهارم می‌شود. تا پیش از این امکان صدور صورت حساب در سامانه پیش فرض برای مؤدیان وجود داشت اما پس از این تاریخ چنین امکانی وجود نخواهد داشت و ما باید آماده اجرای آن باشیم. سبجانیان با اشاره به اینکه نگاه تسهیل‌گرایانه‌ای به مؤدیان در حوزه بخشودگی و انجام تکالیف و خدمات مالیاتی به‌ویژه در سامانه مؤدیان در سال جاری خواهد داشت، بیان کرد: باید به لحاظ قانونی

رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی در اجلاس سراسری مدیران نظام مالیاتی کشور با بیان اینکه توقع از سازمان بالا است و تکالیف سازمان امسال سنگین‌تر شده است گفت: باور ما این است که تصویر سازمان در جامعه در دو سه سال اخیر ارتقا پیدا کرده است.

سید محمدهادی سبجانیان، رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور در نخستین اجلاس سراسری مدیران نظام مالیاتی کشور در سال ۱۴۰۴، اظهار داشت: علی‌رغم دشواری‌ها در حوزه‌های گوناگون عملکرد سازمان در سال گذشته درخشان بود. امسال نیز توقع از سازمان بالا است و تکالیف سازمان سنگین‌تر شده است.

رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: امسال امیدواریم با افزایش کمیت و کیفیت اقدام‌هایمان بتوانیم در مقایسه با سال‌های گذشته در مدت زمان معقولی به اهداف سازمان امور مالیاتی دست یابیم. از مدیرانی که طی سال‌های گذشته تلاش بسیاری را انجام دادند اما اکنون بازنشسته شده‌اند یا در پست‌های دیگر در خدمتشان هستیم تقدیر و تشکر به‌عمل می‌آورد. سبجانیان گفت: دفتر تشخیص اهمیت مهمی در

نماینده اراک در مجلس شورای اسلامی:

با تقویت حسابرسی سیستمی، زمینه سرمایه‌گذاری در تولید فراهم می‌شود

عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس گفت: یکی از اقدام‌های اساسی دولت در زمینه تحقق شعار سال، عادلانه‌سازی نظام مالیاتی از مسیر تقویت حسابرسی سیستمی است که منجر به شفافیت و قاعده‌مندی اخذ مالیات برای تولید و در نتیجه افزایش اعتماد مردم به نظام مالیاتی خواهد شد و زمینه افزایش سرمایه‌گذاری به نفع تولید را فراهم خواهد کرد.

نادرقلی ابراهیمی، نماینده اراک، خنداب و کمیجان در مجلس شورای اسلامی گفت: مالیات از اهمیت اساسی برای تأمین درآمد دولت برخوردار است و به‌منظور اداره کشور به وصول درآمدهای مالیاتی و اخذ مالیات حقه از همگان نیاز داریم. در برنامه بودجه سالانه مصوب شده است که درصد بالایی از درآمدهای کشور از محل مالیات باشد. در این شرایط که قصد داریم به اخذ مالیات از همگان بپردازیم و درآمدهای مالیاتی را در راستای ارائه خدمات

به مردم و اداره کشور به کار بپردازیم، توقع مردم عدالت مالیاتی است. وی ادامه داد: هر چقدر عدالت در اخذ مالیات‌ها بیشتر شود، اعتماد مردم به نظام مالیاتی کشور افزایش پیدا می‌کند. سیستمی و هوشمندسازی روندهای مالیات‌ستانی یکی از ابزارها برای ایجاد عدالت مالیاتی در کشور است. در این سازوکار، دریافت مالیات براساس اطلاعات و داده‌های دقیق صورت می‌گیرد و نقش

ممیزان مالیاتی از بین می‌برد. عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس خاطرنشان کرد: سیستمی و هوشمندسازی نظام مالیاتی کشور به ایجاد شفافیت در امور منجر می‌شود و همین امر زمینه‌هایی برای انضباط بخشی به امور مالیاتی کشور به وجود می‌آورد. هر چقدر از روندهای دستی و ممیزمحور فاصله بگیریم، میزان دقت در وصول مالیات افزایش پیدا می‌کند.

در روندهای سیستمی و هوشمند مالیات‌ستانی این امکان به وجود می‌آید که بر کشف مؤدیان جدید و مقابله با فراریان مالیاتی متمرکز شویم. تمامی این اقدام‌ها به افزایش اعتماد مردم به فضای اقتصادی کشور می‌انجامد. این طور اعتمادسازی‌ها بسترساز تحقق شعار سال مبنی بر سرمایه‌گذاری در تولید است.

این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: یکی از اقدام‌های اساسی دولت در زمینه تحقق شعار سال، عادلانه‌سازی نظام مالیاتی از مسیر تقویت حسابرسی سیستمی است که منجر به شفافیت و قاعده‌مندی اخذ مالیات برای تولید و کاهش ریسک تولید و در نتیجه افزایش اعتماد مردم به نظام مالیاتی خواهد شد و زمینه

افزایش سرمایه‌گذاری به نفع تولید را فراهم خواهد کرد.

وی ادامه داد: وقتی مالیات‌ستانی به‌صورت هوشمند و سیستمی صورت می‌گیرد، دولت مجالی پیدا می‌کند که بر فراریان مالیاتی

پاسخگو باشد. سبجانیان افزود: باید بحث برون‌سپاری که در حال حاضر به مرکز تنظیم مقررات واگذار شده است با قوت بیشتری ادامه پیدا کند تا رضایت خاطر بیشتری ایجاد کنیم. می‌توانیم اموری که کمتر مناقشه برانگیز هستند را با انجام ملاحظات لازم به مشاوران مالیاتی و یا همکاران بازنشسته واگذار نماییم. رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور در خاتمه خاطرنشان کرد: نگاه اصلاح شده و مطلوب جامعه به مقوله مالیات نسبت به گذشته، با تسهیل و تسریع امور مؤدیان و تشخیص و محاسبه عادلانه مالیات، بایستی با قوت تداوم یابد.

دادستانی انتظامی افزود: باور ما این است که تصویر سازمان در جامعه در دو سه سال اخیر ارتقا پیدا کرده است. توسعه سیستمی در نظام مالیاتی رضایت زیادی را در جامعه به‌ویژه اصناف و بازاریان در پی داشته است و به‌طور کلی رضایت مؤدیان نسبت به گذشته بیشتر شده است. وی با بیان اینکه نباید اقدامی انجام دهیم که حق مؤدی ضایع شود، تصریح کرد: دادستانی انتظامی باید شرایطی را به وجود آورد تا حمایت کافی از همکار ما در اجرای مطلوب ماده (۲۳۸) به‌عمل آید. اگر همکار ما به واسطه نخواندن بخش‌نامه‌ها، مؤدی را به دردسر و زحمت بیندازد باید

متمرکز شود و وصول درآمدهای مالیاتی‌اش را از محل کشف مؤدیان جدید داشته باشد. به این ترتیب، می‌توانیم از فشار مالیاتی بر بخش تولید کم کنیم و جذابیت این حوزه را از طریق معافیت‌های مالیاتی بالا ببریم. نماینده اراک، خنداب و کمیجان در مجلس در پایان تأکید کرد: در مجلس تأکید ما بر هوشمندسازی روندهای مالیاتی است. به نحوی که همه چیز شفاف باشد و مالیات‌دهندگان بدانند بر چه اساسی و به چه میزانی از آنها مالیات گرفته می‌شود. تعیین محل هزینه‌کرد مالیات‌ها که طی سال گذشته مدنظر بود، به این شفاف‌سازی کمک کرد.

